

Nordregio sedan 1997

Nordregio's mandate

- **Conduct applied research** on regional development, planning and policies
- **Provide policy-relevant knowledge** and comparative case studies for Nordic decision-makers and practitioners at all levels of governance
- **Support sustainable regional development and policy** – both urban and rural
- **Enhance Nordic collaboration** on regional development, planning and policies – and create Nordic added value
- **Develop our role as a leading Nordic research** institute in Europe, and facilitate knowledge transfer between the Nordics and the EU

NORDREGIO FORUM
23-24 November
Hamar, Norway

**CHANGING LABOUR
MARKETS AND
GREENER COMMUNITIES**

“It is estimated that 65% of the 169 targets underlying the 17 SDGs will not be reached without proper engagement of and coordination with local and regional governments.”

(OECD Programme on a Territorial Approach to the SDGs, 2020)

Agenda 2030 – frontrunners

Nordregio's starting point in 2018:

Mapping and analysing 27 frontrunners in
SDG integration and implementation

5 in Denmark

4 in Finland

2 in Iceland

5 in Norway

8 in Sweden

Plus 1 each on Åland, Faeroes,
and Greenland

Since then, many more!

GENERATION 2030

Agenda 2030 – Nordic knowledge hub

<https://nordregioprojects.org/agenda2030local/>

- Frontrunner cities
- Tools for challenging SDGs
- Steering & monitoring tools
- Procurement strategy
- How to make a VLR
- Webinar recordings
- Reports and more

Not “Just” a Green Transition (NJUST)

What are the perceptions of the green and climate policies among people in different regions and in different social groups in the Nordic region?

Special focus on potentially vulnerable groups, e.g. unemployed, those at risk of unemployment, older adults, children and persons with disabilities

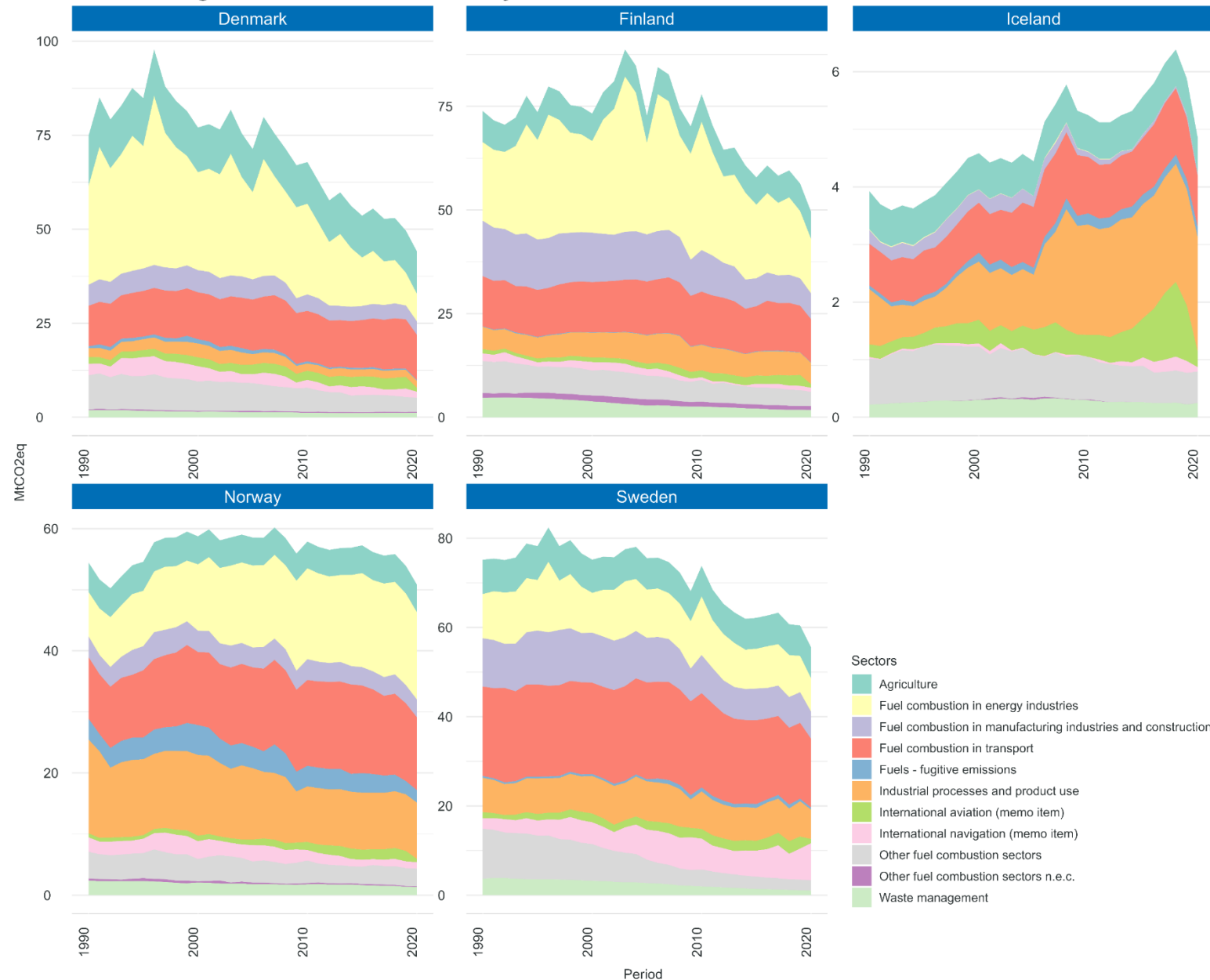
How can we create policies for a just green transition?

Emission trends

- Different challenges due to diverse economic structures and energy mixes
- Declining territorial emissions in most countries
- Largest progress in fuel combustion (energy used by industries)
- Challenges remain in sectors:
 - Process industries (oil and chemical, cement, steelmaking, etc.)
 - Agriculture and transport

Greenhouse gas emissions in the Nordics, by source sector*

Source: Eurostat (env_air_gge)
*Excluding Land-Use Change and Forestry and memo items, but including international aviation and navigation

Overview and Take aways:

Impact of climate mitigation policies on target groups

- **Distributional impacts** are important (e.g. vulnerable households affected by energy costs)
- **Impacts are asymmetric:** disproportional effects on social groups, regions, etc. (e.g. rural vs urban households)
- **Indirect impacts can be important:** e.g. high transport costs can undermine accessibility to basic services
- **Impacts can be transferred** to other sectors or geographies (e.g. through international trade)

Some policy messages from the literature

- **Awareness** on specific needs of 'vulnerable groups' is a pre-requisite to prevent social impacts of climate and green transition policies
- Building awareness requires **participation and engagement**
- **Better coordination of mitigation policies** with sectoral policies is key to enable a fair transition

Andra projekt om grön omställning

— Just green transition in rural areas – Local benefits from value creation

- Landsbygden central i grön omställning.
- Vi analyserar möjligheten att öka lokalt värdeskapande från gröna industrier
- Fallstudier runtom i Norden
- Applicerbart på Åland?

- ELO – ökat lokalt ägarskap i grön energiproduktion

- Fallstudier i Sverige och Bornholm
- Syfte: minska motståndet och förbättra förutsättningarna för lokal energi

Framtidens arbetsmarknad i Norden

- STATE OF THE NORDIC REGION 2022
- Remote work: Effects on Nordic people, places and planning 2021-2024

Gustaf Norlén, Nordregio
Mariehamn
19 oktober 2022

Agenda

1. Den nordiska arbetsmarknaden – världens mest integrerade?
2. Arbetsmarknaden under pandemin
3. Nya (förstärkta) trender – distansarbete och multilokalitet
4. Megatrender som påverkar framtidens arbetsmarknad

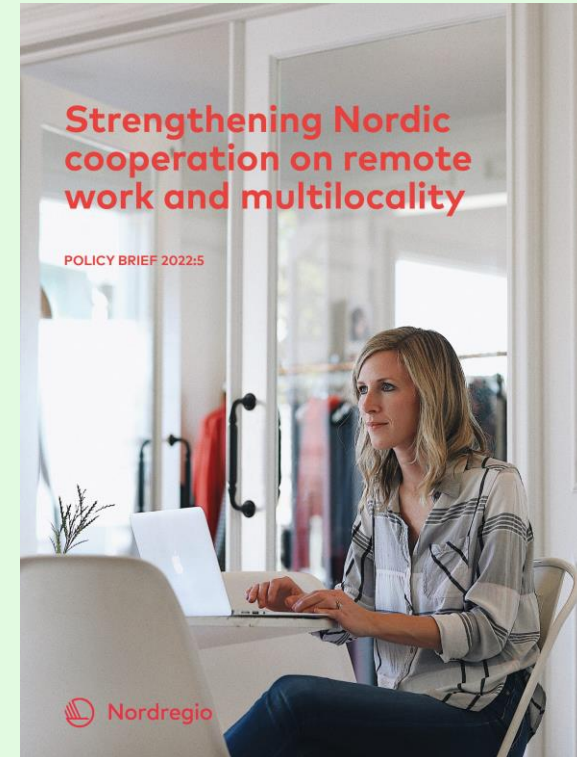
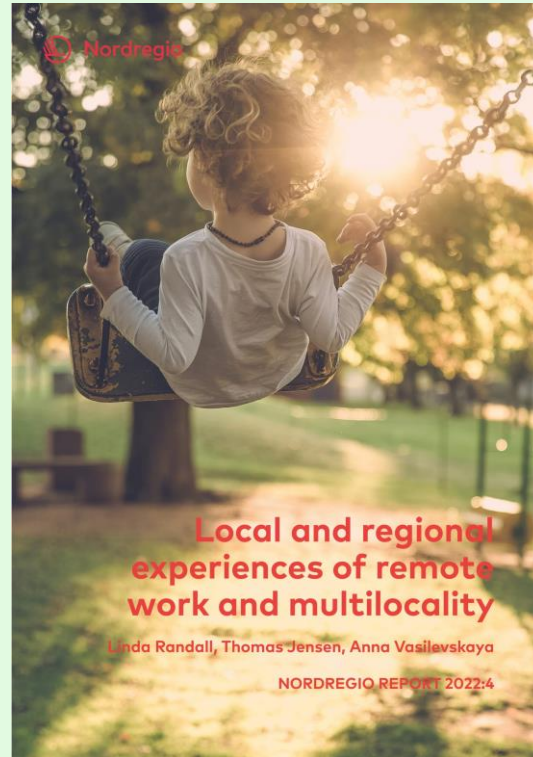

State of the Nordic Region 2022

En lång tradition – SNR 2022 är den 18^e upplagan

Remote work: Effects on Nordic people, places and planning 2021-2024

<https://nordregio.org/publications/>

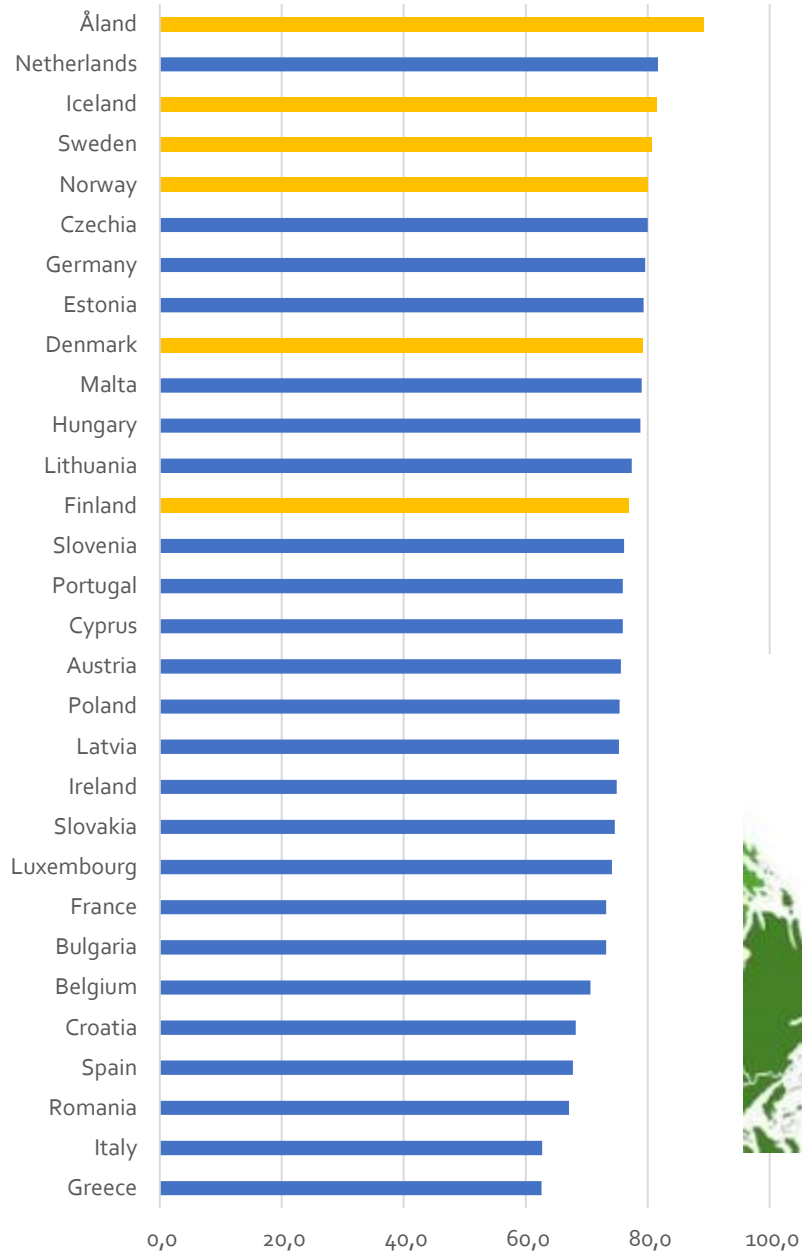
Den nordiska arbetsmarknaden

- En gemensam *nordisk arbetsmarknad* sedan **1954**
- Den *nordiska modellen*:
 - Förhandling mellan *arbetsmarknadens parter*
 - *Välfärdsstat* med *trygghetssystem*
 - Hög *sysselsättning* – även för *kvinnor* och *äldre* arbetare
- Vision att Norden ska vara världens mest integrerade region 2030

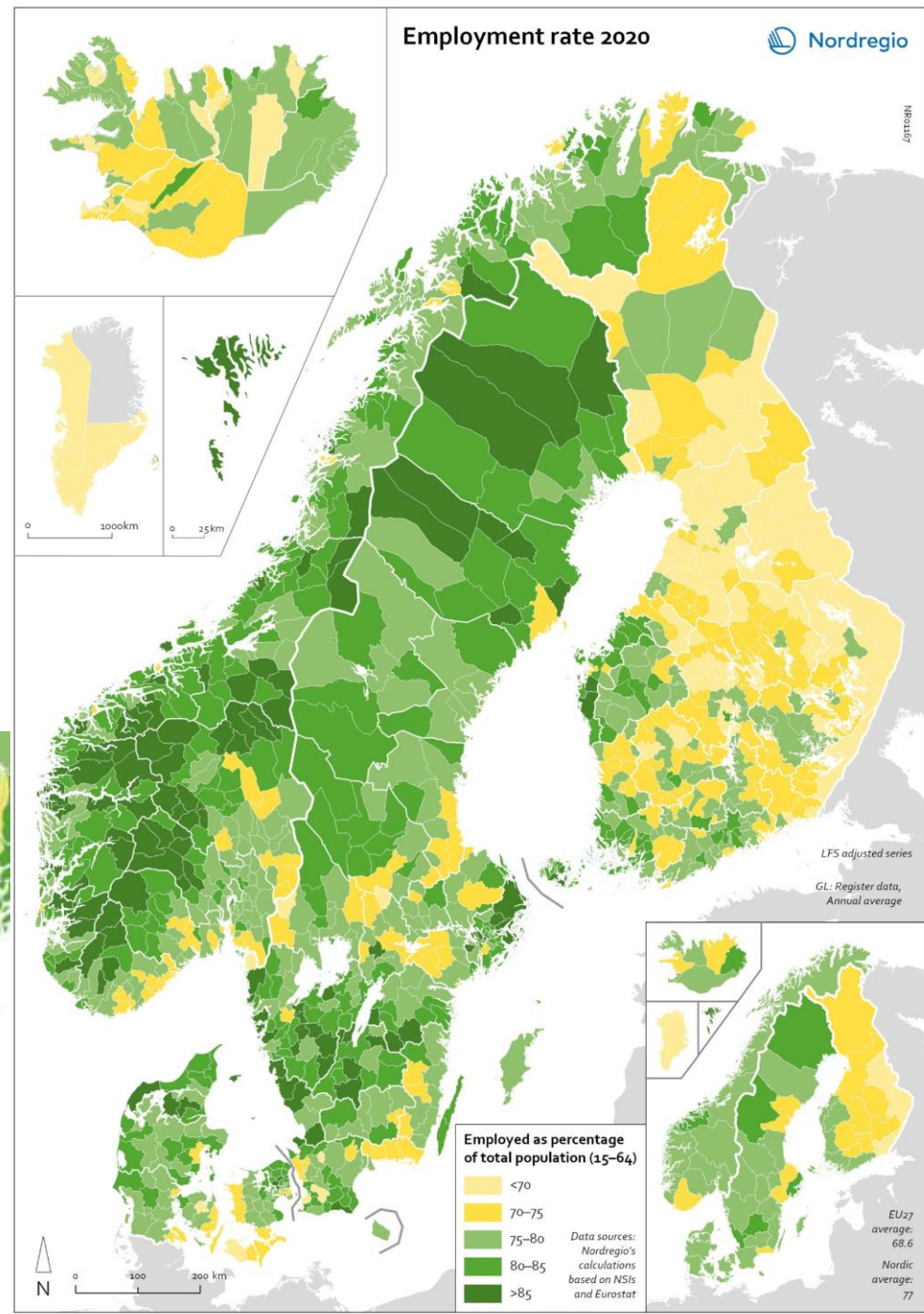

Sysselsättningsgrad

Sysselsättningsgrad (20-64 år) 2021

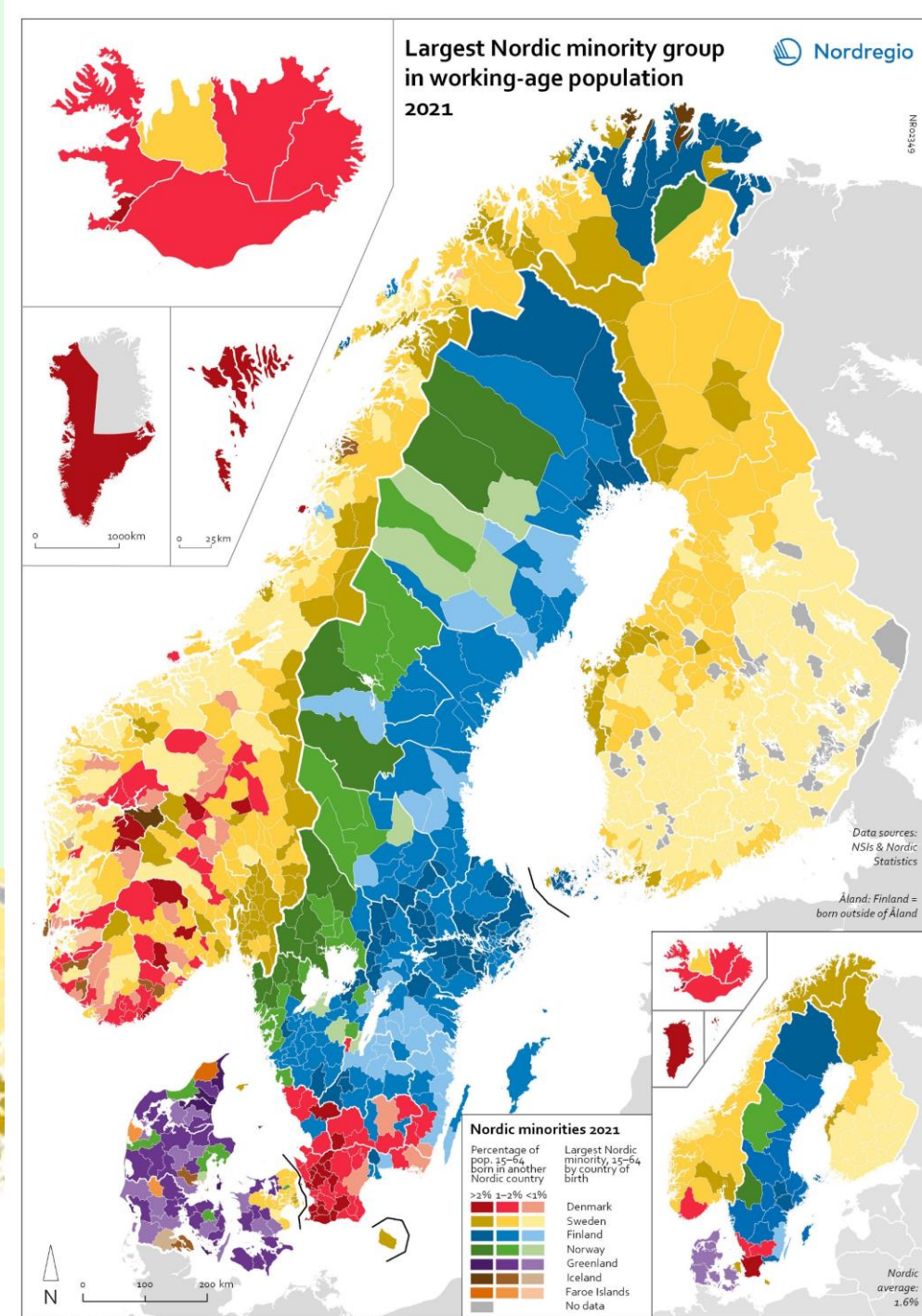

Åland

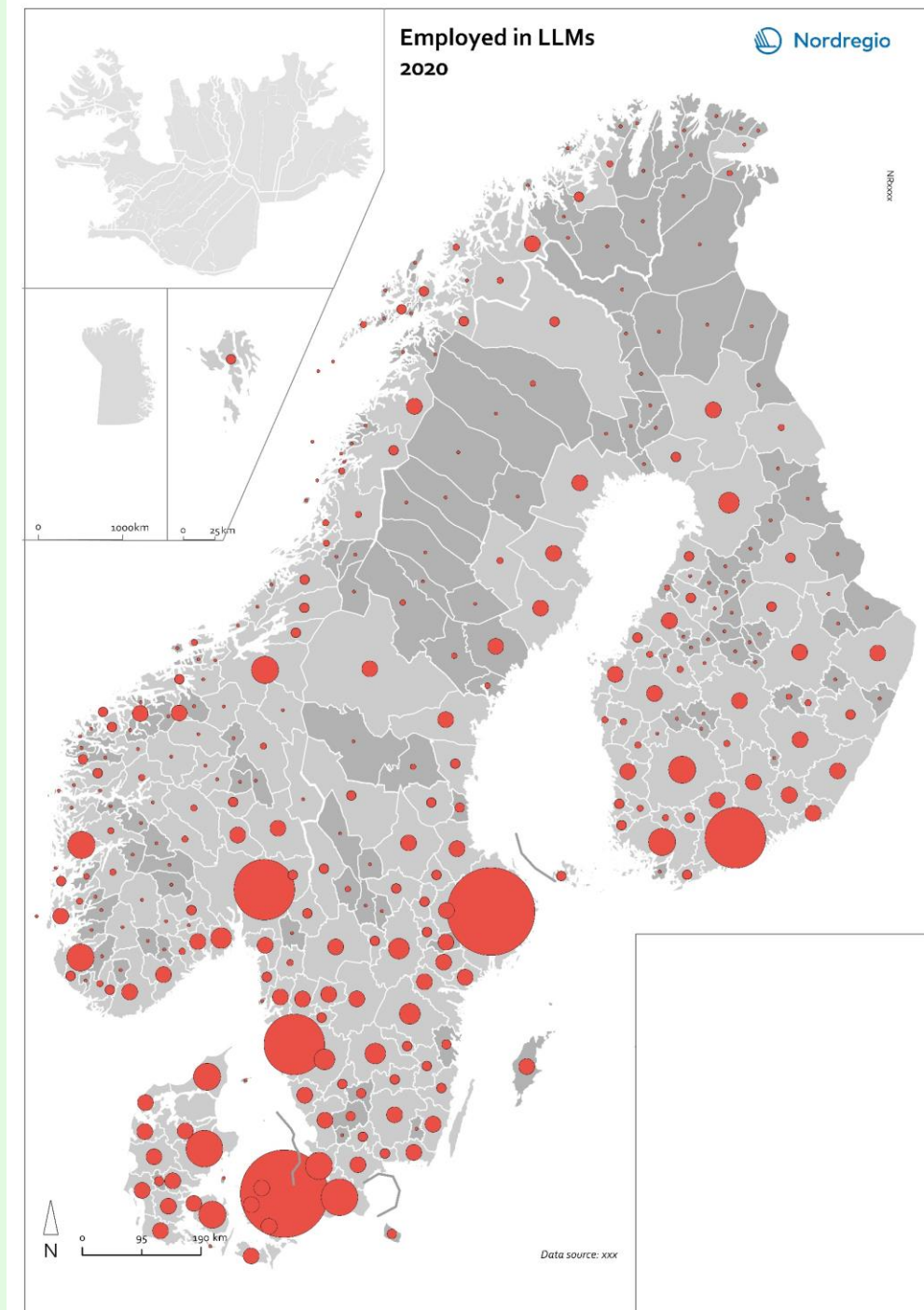
Hur integrerad är den nordiska arbetsmarknaden?

- **49,000** per år *pendlar* till ett jobb i ett annat nordiskt land (0,5%, EU-genomsnitt: 1%)
- **40,000** per år flyttar till ett annat Nordiskt land
- **458,000** lever i ett annat nordiskt land än de föddes (1,7%)

Arbetets geografi

- **Lokala arbetsmarknader** – där utbud och efterfrågan möts
- **365** lokala arbetsmarknader i Norden
- Från över 1,5 miljoner sysselsatta i Stockholm till 102 på Utsira, Norge
- En **tredjedel** av alla sysselsatta i Norden arbetar i **huvudstädernas** arbetsmarknadsregioner

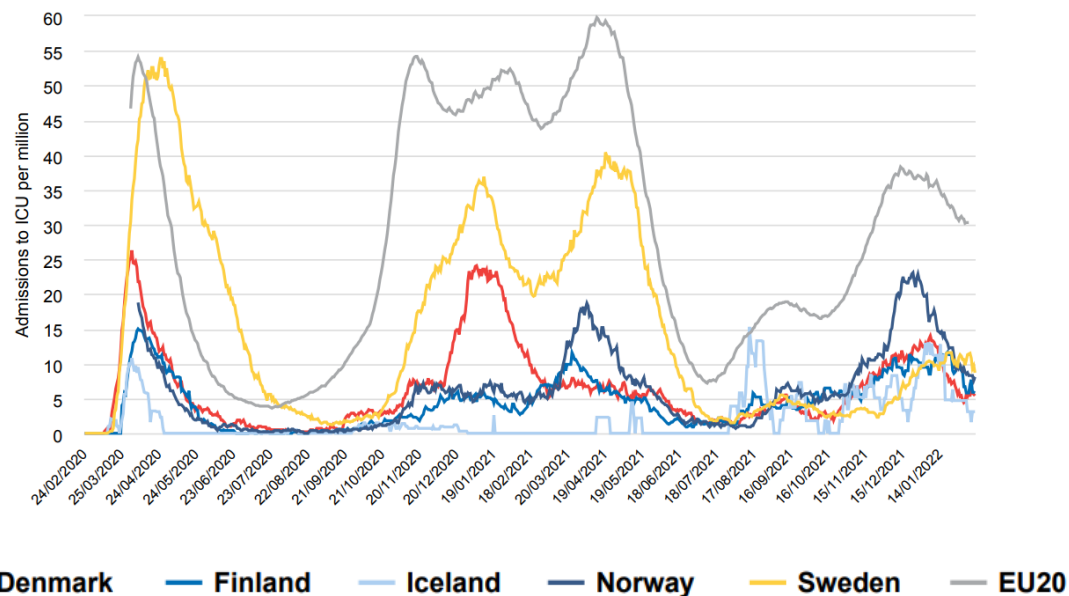
Arbetsmarknaden under pandemin

State of the Nordic Region 2022

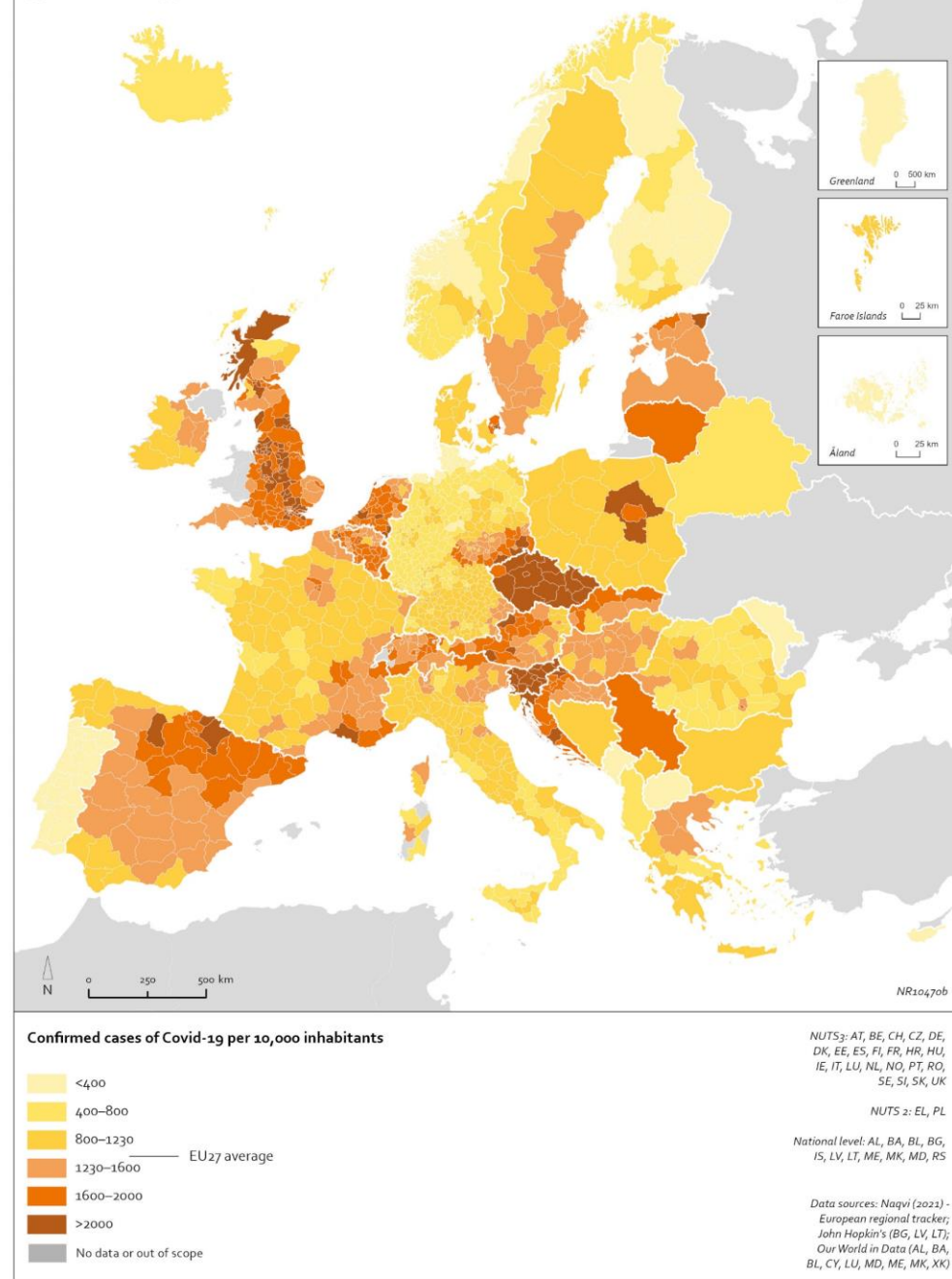
Hur pandemin utvecklades

- Första bekräftade fallet i Norden kom den **29:e januari 2020** i norra Finland. Deklarerat som pandemi av WHO den **11:e mars 2020**
- Spridningen (och restriktionerna) varierade över tid
- Regionala skillnader: **London** (3,700), **Köpenhamn** (2,300), **Norra Karelen** (161)
- Pandemin inte över, **41%** av dödsfallen under **2022**

Admissions to ICU due to Covid-19

Cumulated Covid-19 cases per 10,000 inhabitants
Jan 2020–Dec 2021

Pandemins påverkan på ARBETSMARKNADEN

- Enligt ILO “deep, far-reaching and unprecedented employment impact”

Effekter:

- Lockdowns/restriktioner påverkade *mobiliteten*
- Störningar i *leveranskedjor* och *logistik*
- Ändrad *efterfrågan*

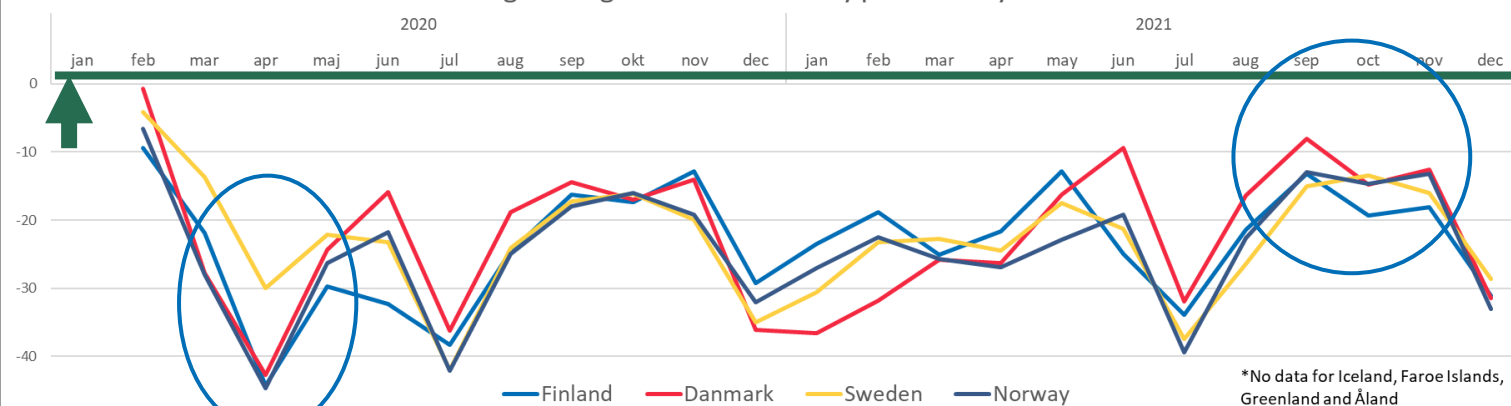
Svar:

- *Permitteringar*
- *Distansarbete*

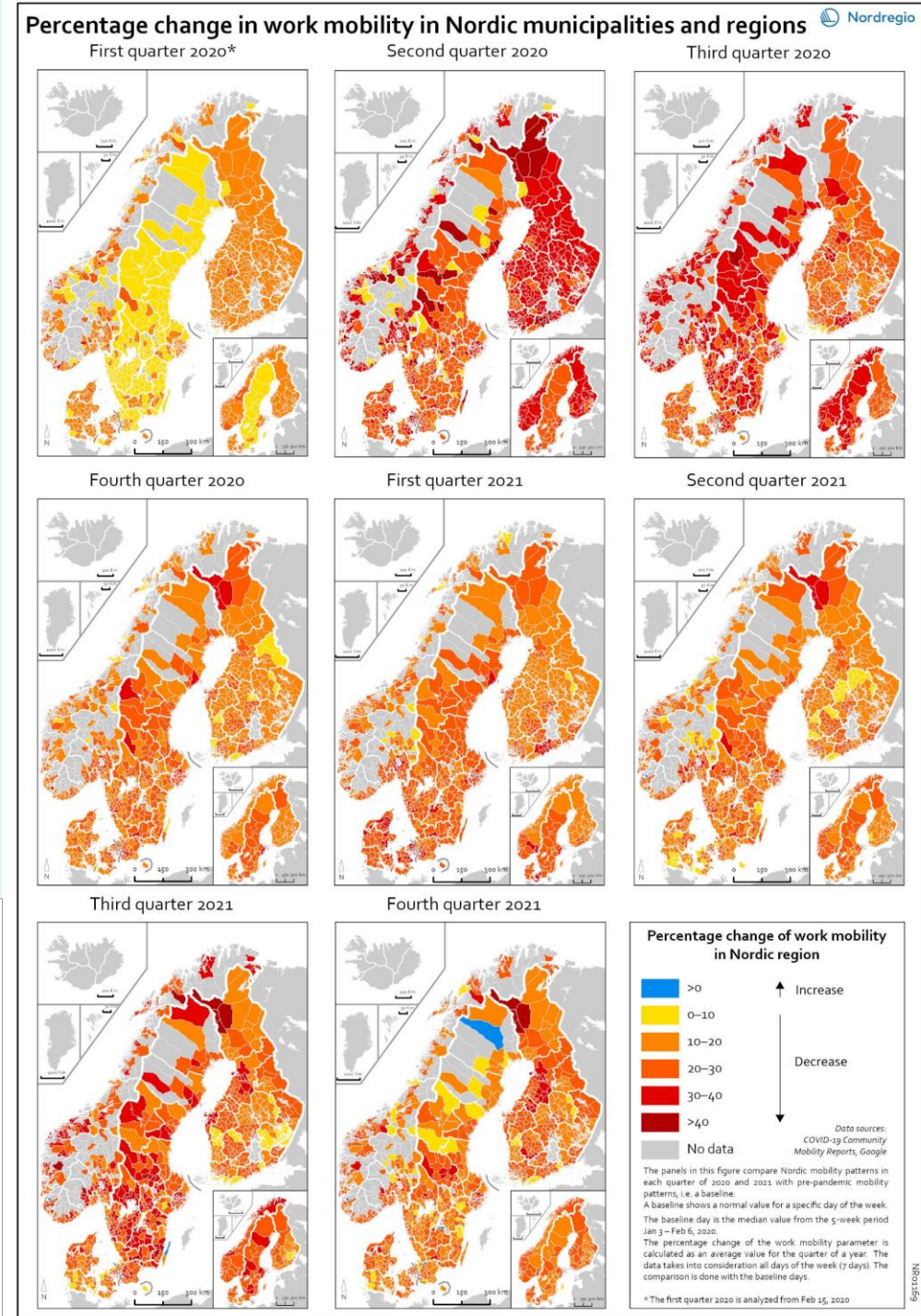
Minskad arbetsmobilitet

- **45%** minskning i antalet resor till jobb i mars/april 2020 jämfört med före pandemin. Delvis **hemarbete**, men också **arbetslösa** och **permitterade**
- Minskningen i antalet resor till jobbet har hållit i sig även sedan restriktionerna lyfts
- **Gränsregioner** särskilt drabbade

Percentage changes in work mobility per country 2020-2021

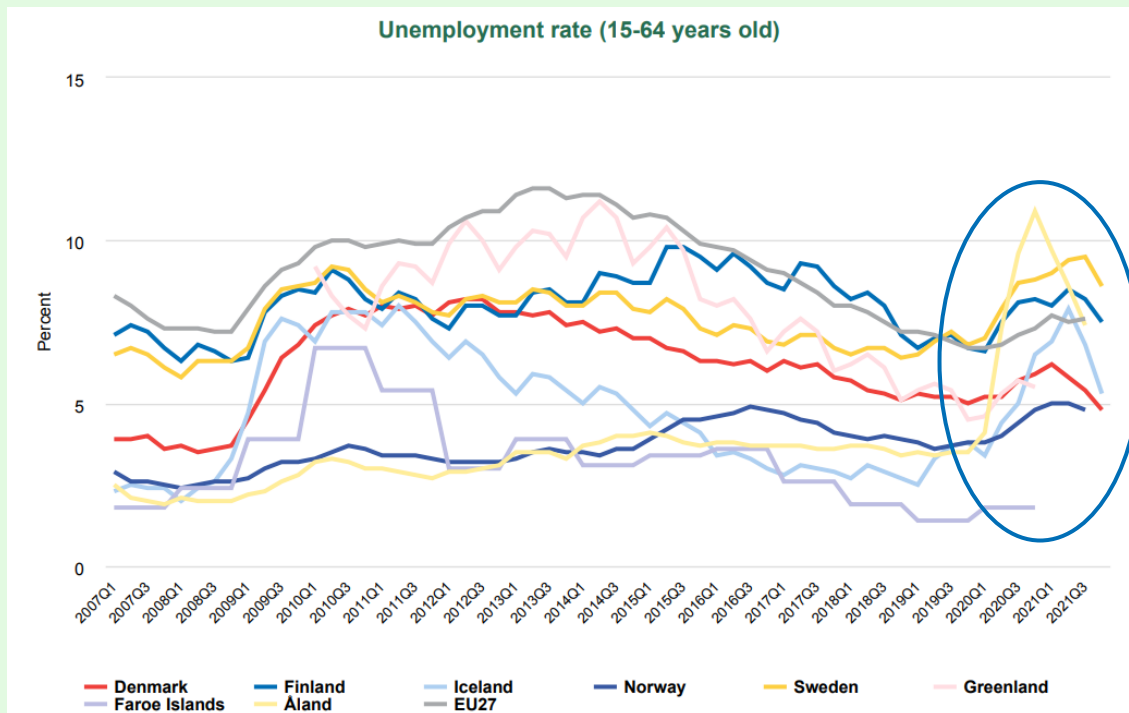

*No data for Iceland, Faroe Islands, Greenland and Åland

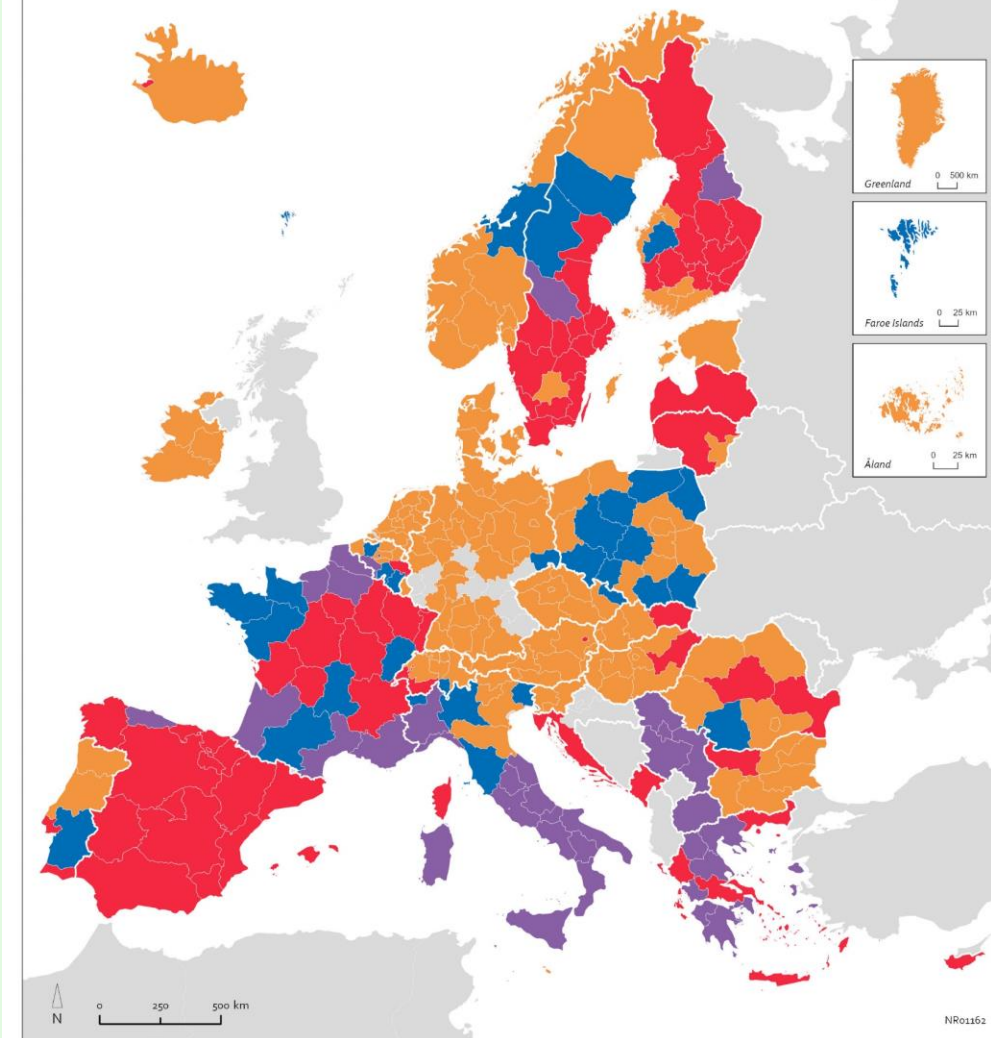

Arbetslöshet

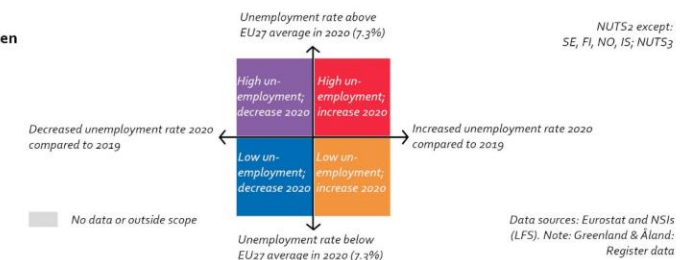
- Europas högsta arbetslöshetsgrad under 2020 fanns i **Montenegro, Nordmakedonien, Grekland och Spanien** (över 15%)
- I Norden var den största ökningen i arbetslöshet på **Island, Åland** och i **Sverige**

Unemployment typology

Unemployment rate (%) in 2020 and change in unemployment rate between 2019 and 2020

Pandemins påverkan på ARBETSMARKNADEN

- Effekten på sysselsättning var särskilt i sektorer som kräver *fysiska kontakter* och *mobilitet*, t.ex. hotell och restaurang och transport
- Sysselsättning ökade i andra sektorer, t.ex. *Offentlig förvaltning, Information/Kommunikation* och *Finans/Försäkring*
- Sårbara grupper mer påverkade, större ökningar i arbetslöshet för arbetare med *låg utbildningsnivå* och *invandrare*

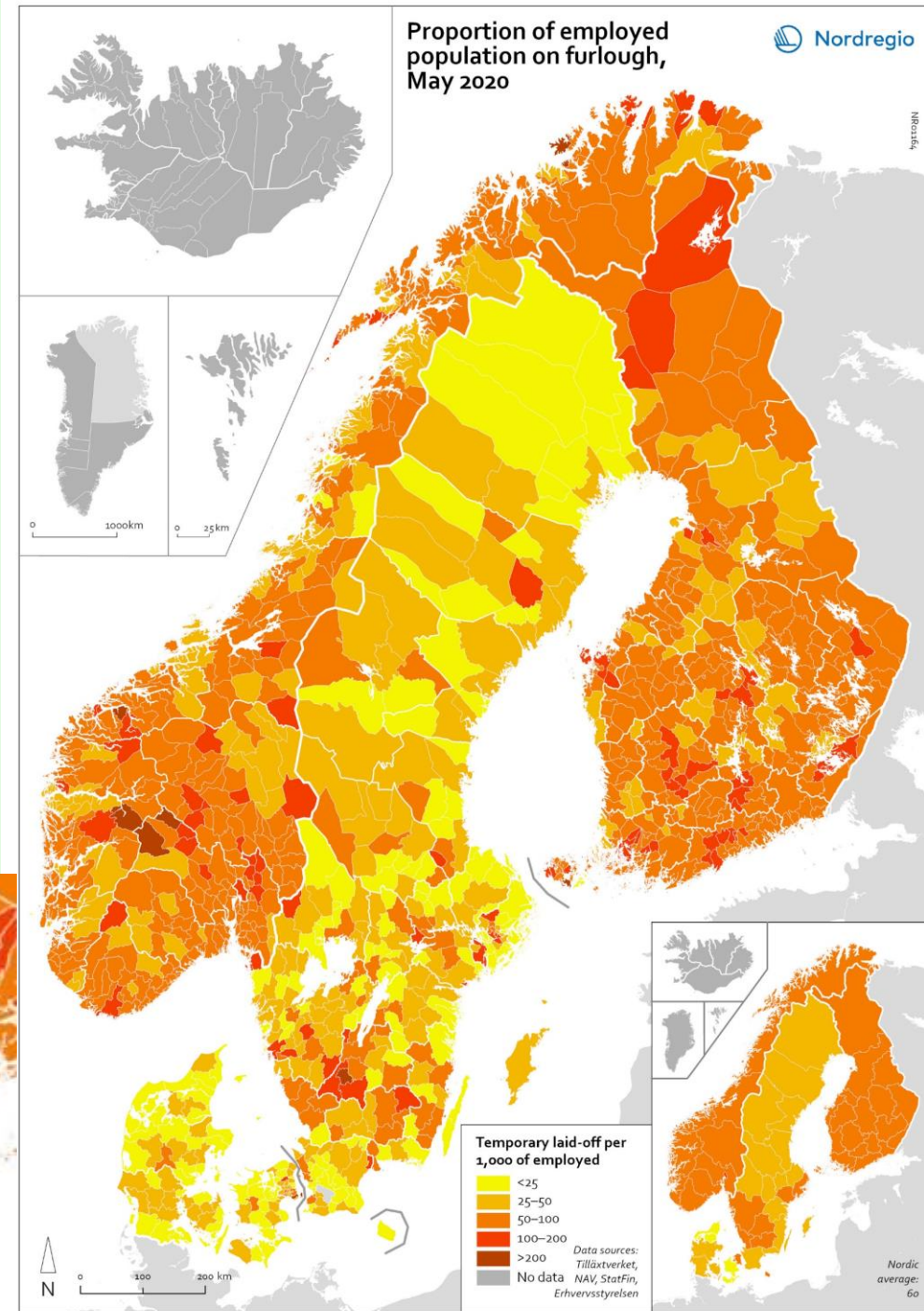
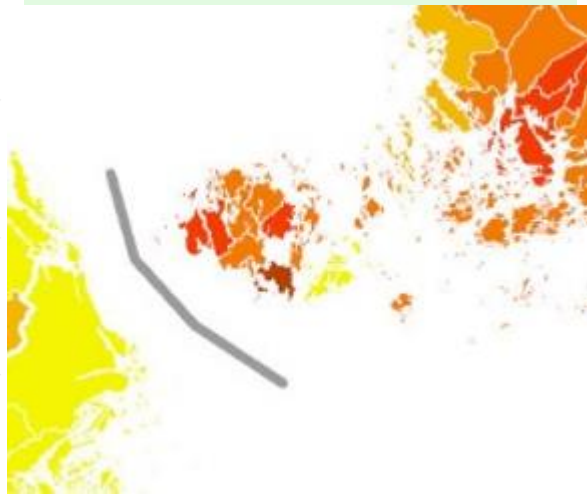
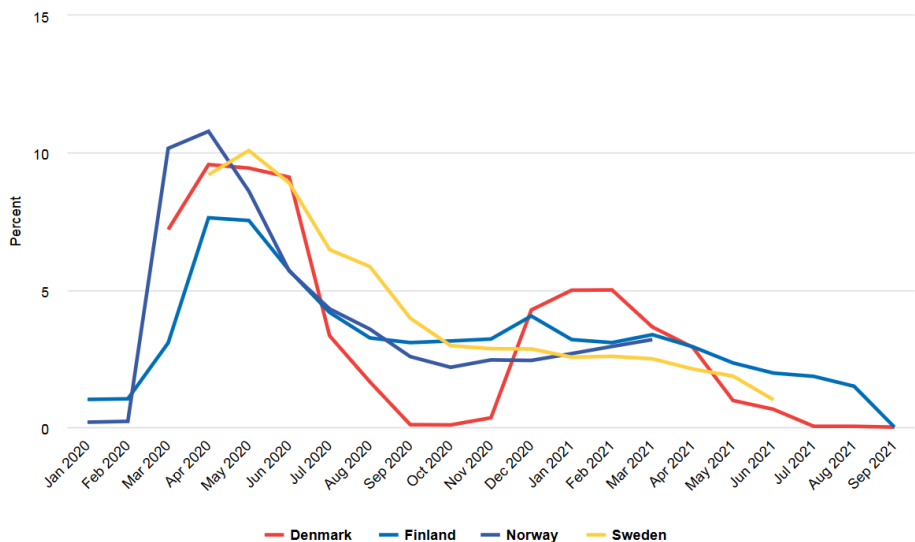
Percentage change in employment between 2019 and 2020								
Nace code	Economic sector	DK	FI	IS	NO	SE	FO	GL*
A	Agriculture, forestry and fishing	-2,0	-5,7	-3,7	3,2	0,8	0,3	-4,3
BC	Mining and quarrying and Manufacturing	-1,7	0,0	-1,0	-0,6	-2,0	0,0	5,6
DE	Energy and water supply	5,0	25,0	7,4	3,9	3,8	0,1	-1,6
F	Construction	2,5	-2,6	-1,5	1,2	0,2	0,7	0,7
G	Wholesale and retail trade	-0,4	-5,9	-5,1	-0,3	-1,5	0,3	-2,2
H	Transport	-5,5	-6,3	-18,9	-4,2	-5,5	-0,7	-3,6
I	Accommodation and food service activities	-13,8	-19,6	-8,8	-16,1	-12,7	-1,5	-11,5
J	Information and Communication	0,4	5,7	12,0	2,4	0,4	-0,1	-5,9
K	Financial and insurance	0,7	5,2	4,5	2,8	2,2	-0,1	11,2
L	Real estate activities	0,3	9,9	-30,8	-0,3	0,4	0,0	3,7
MN	Professional, scientific and technical activities and administration	-1,0	3,0	-8,0	-5,2	-2,8	-0,1	-4,2
O	Public administration, defence and compulsory social security	2,2	7,1	5,1	2,9	3,3	0,5	2,6 *
P	Education	-0,1	1,1	-1,3	1,8	-1,4	0,4	n/a
Q	Human health and social work activities	2,7	-2,6	6,8	2,0	-0,7	0,8	n/a
RSTU	Arts etc.	-3,8	-4,4	-14,2	-1,5	-4,5	0,0	-9,3

Permittering och andra åtgärder

- *Permitteringssystem* mildrade effekterna. I April 2020 var **9,3%** av den nordiska arbetskraften permitterad
- Andra åtgärder för att minska påverkan på arbetsmarknaden inkluderade minskade krav för *arbetslöshetsersättning, sjukskrivning* och *vård av barn*

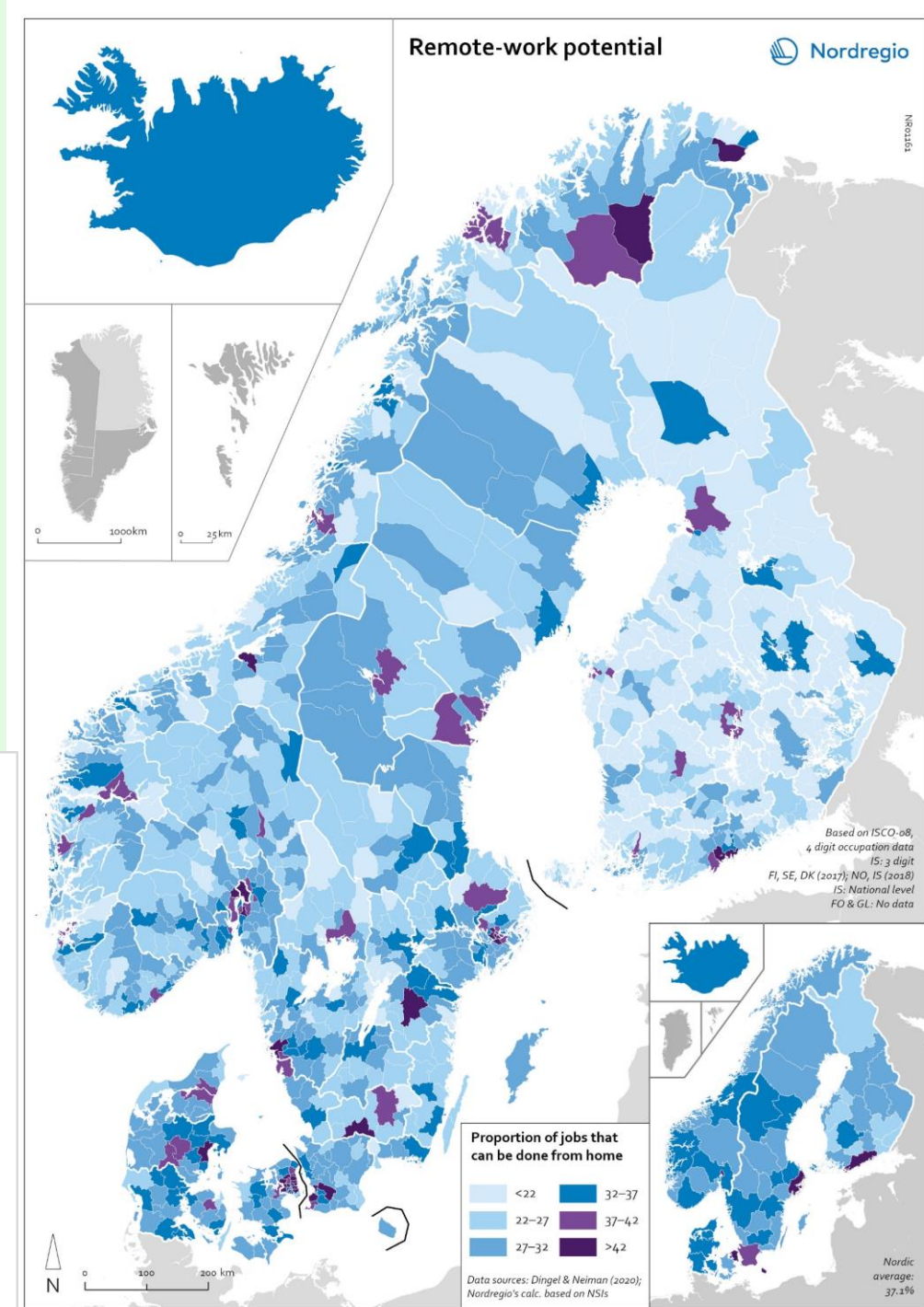
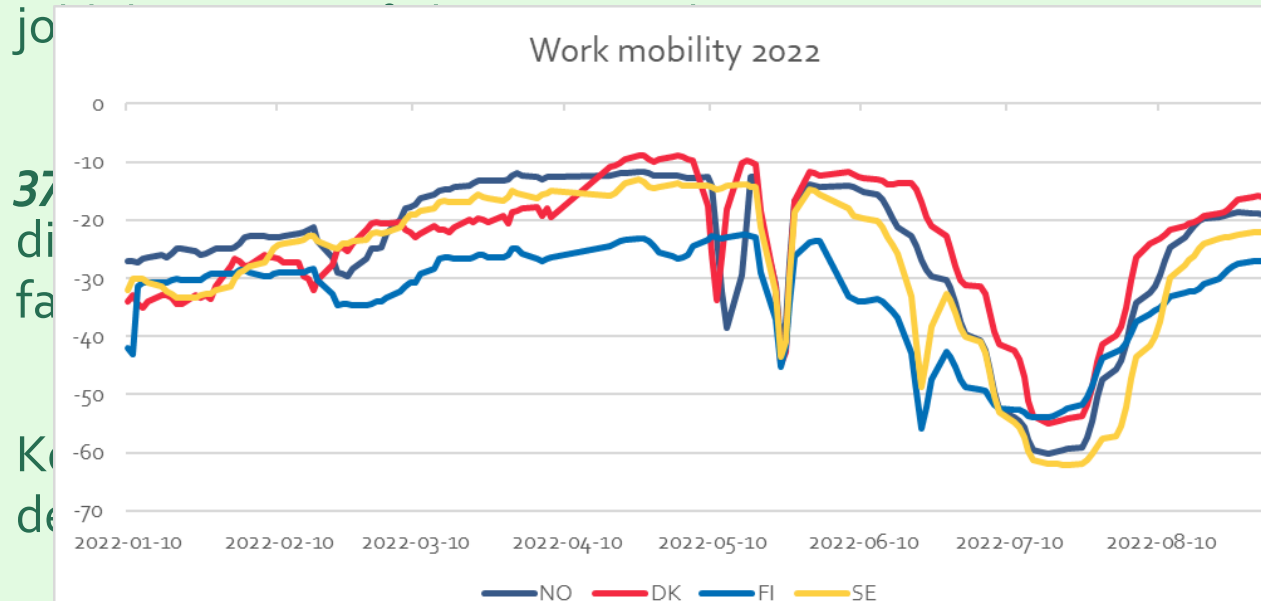
Proportion of employed population on furlough

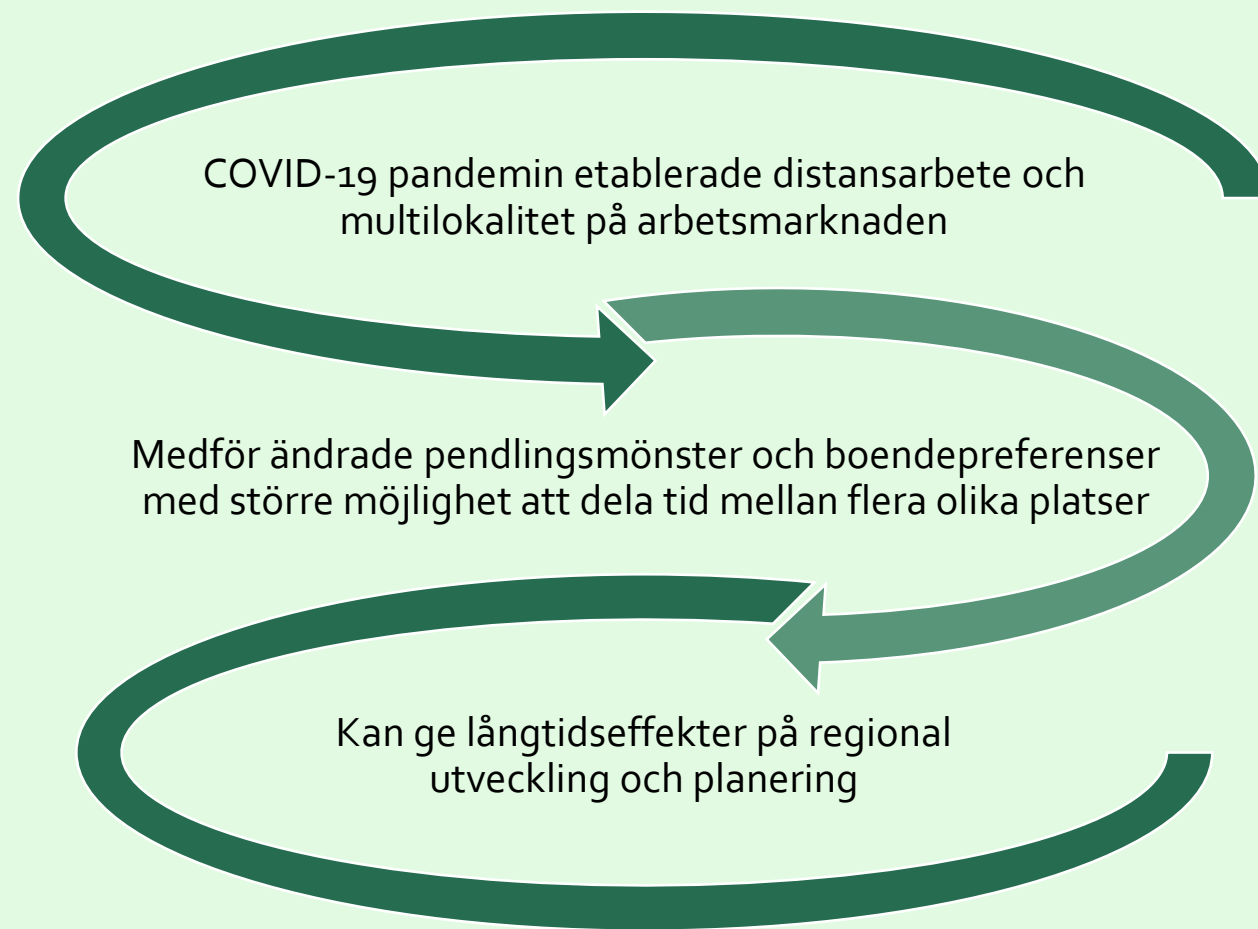
Nya trender?

DISTANSARBETE

- I början av 2021 arbetade **42%** av de sysselsatta i Sverige hemifrån (åtminstone delvis)
- Högre andel arbetade hemifrån i städerna, **56,2%** i **Stockholm**. Jämfört med **27,3%** i **Dalarna** (Q1 2021)
- Detta speglar yrkessammansättningen i regionerna– fler

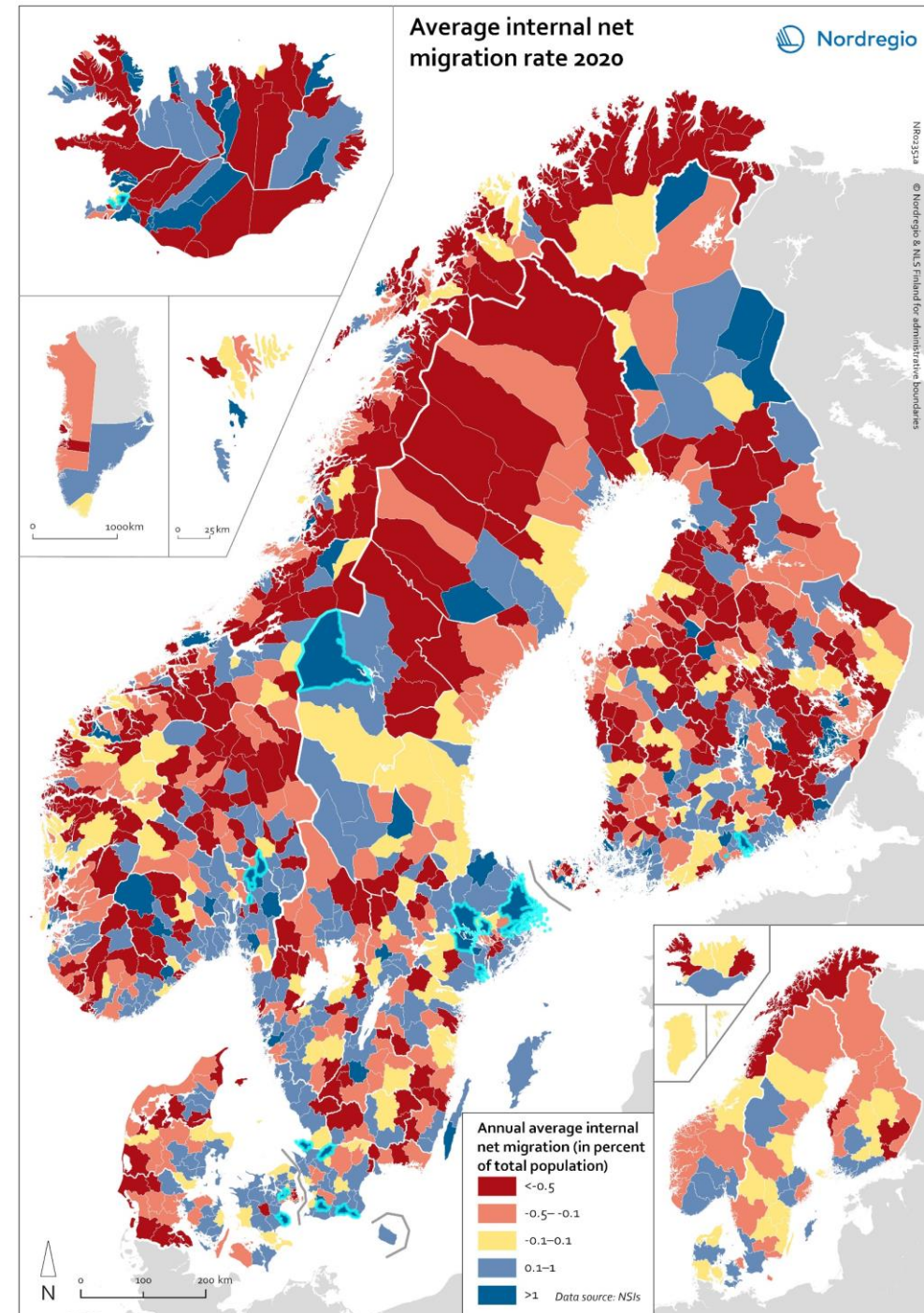
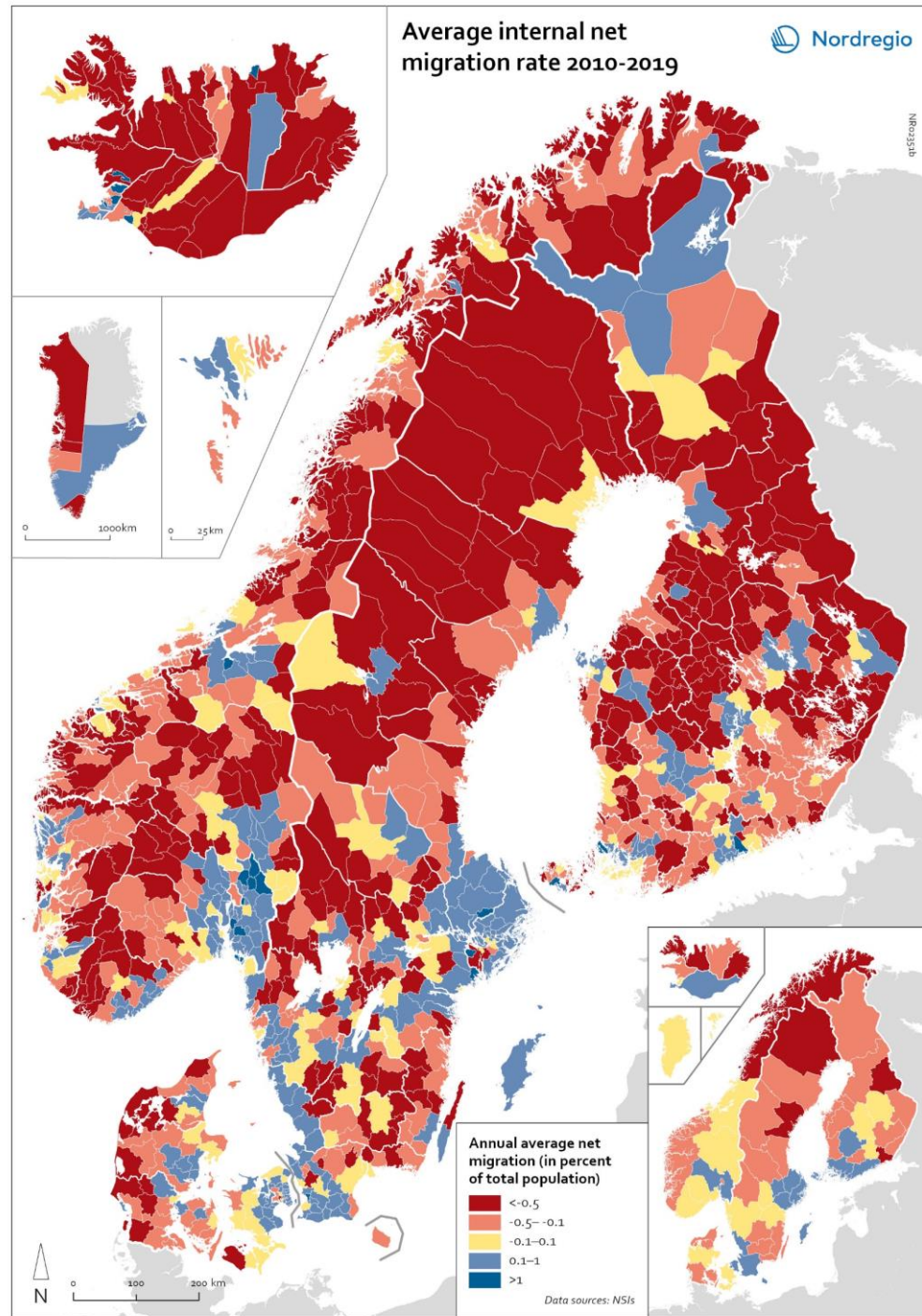
Koppling distansarbete & regional utveckling / planering

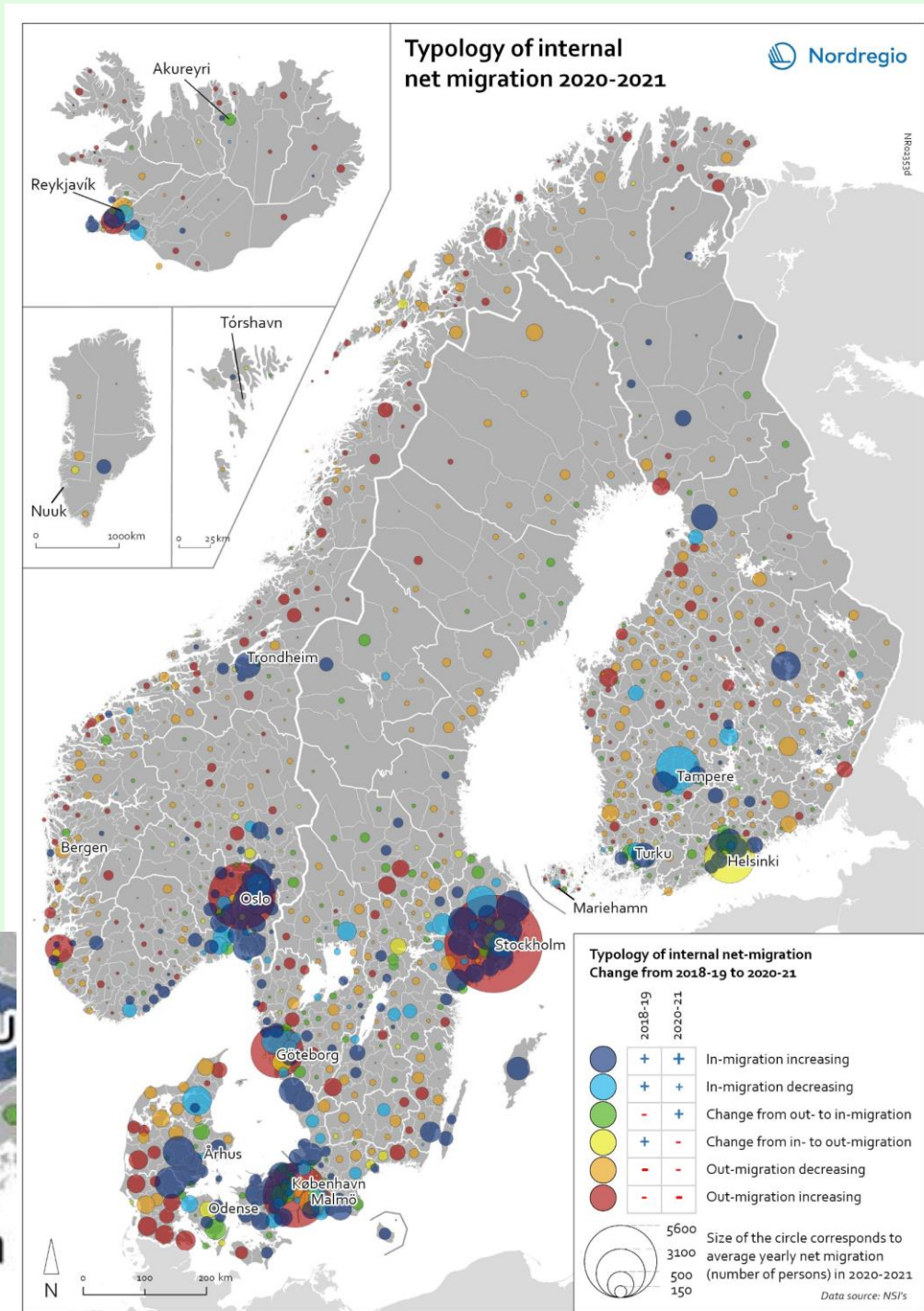
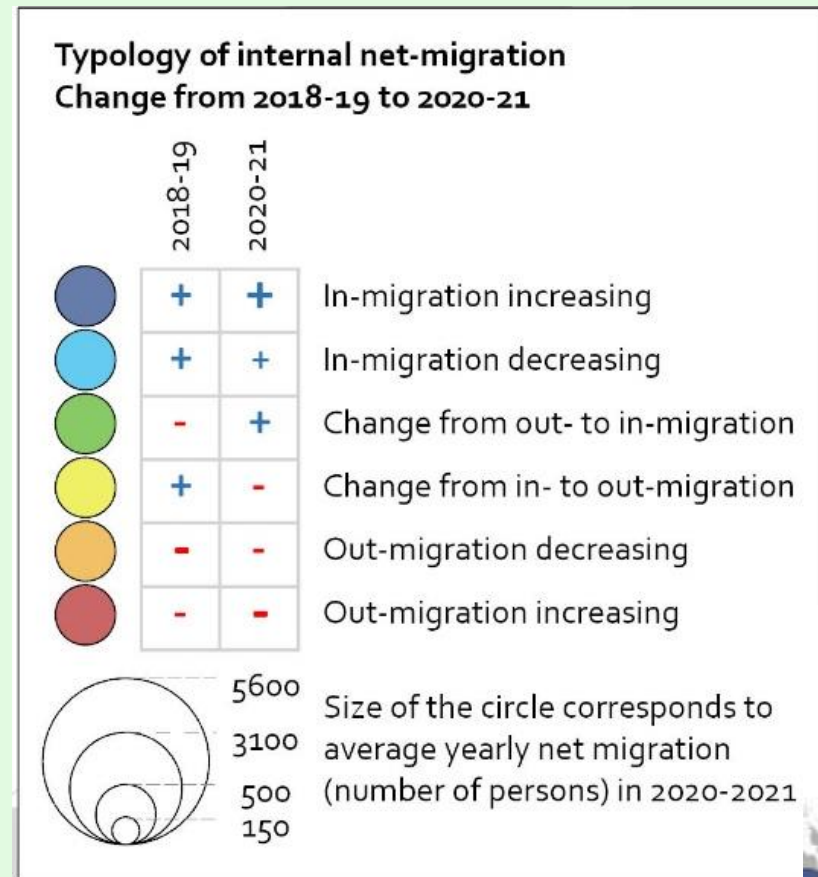
- Är ökat distansarbete här för att stanna?
- Vilka blir effekterna på regional utveckling och planering?
- Hur har de nordiska länderna reagerat hittills?

Nya trender FLYTTMÖNST

- Tecken på ny *invandringen intern* rörlighet
- Inhemsk nettostäderna: alla inhemsk nett
- Nettoinflyttr av stora *arbe*
- Också *attrak*
Åre i Sverige

Typologi av intern netto-migration 2020-2021

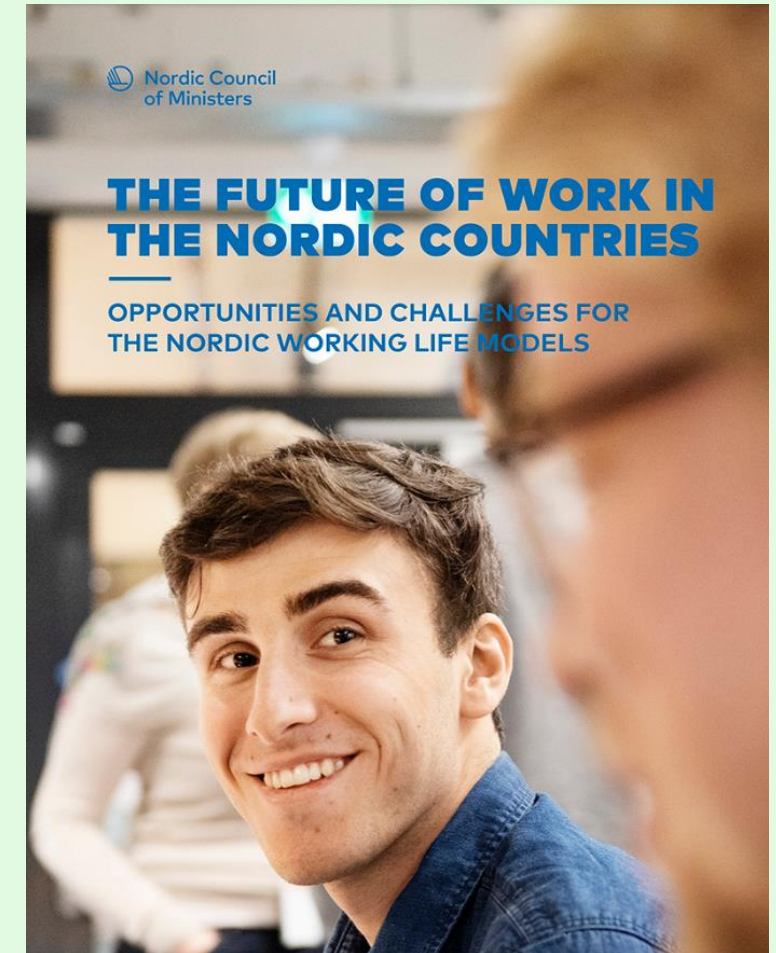
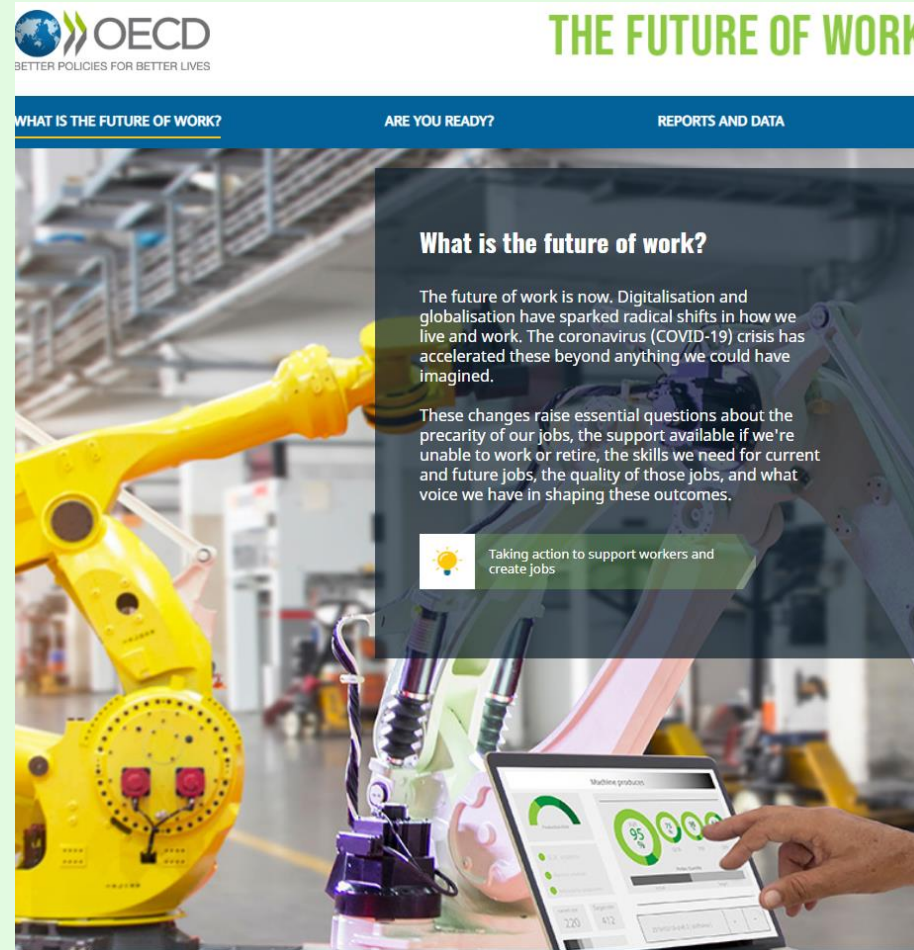
Policyförändringar på gång?

Olika startpunkter, olika respons i de Nordiska länderna:

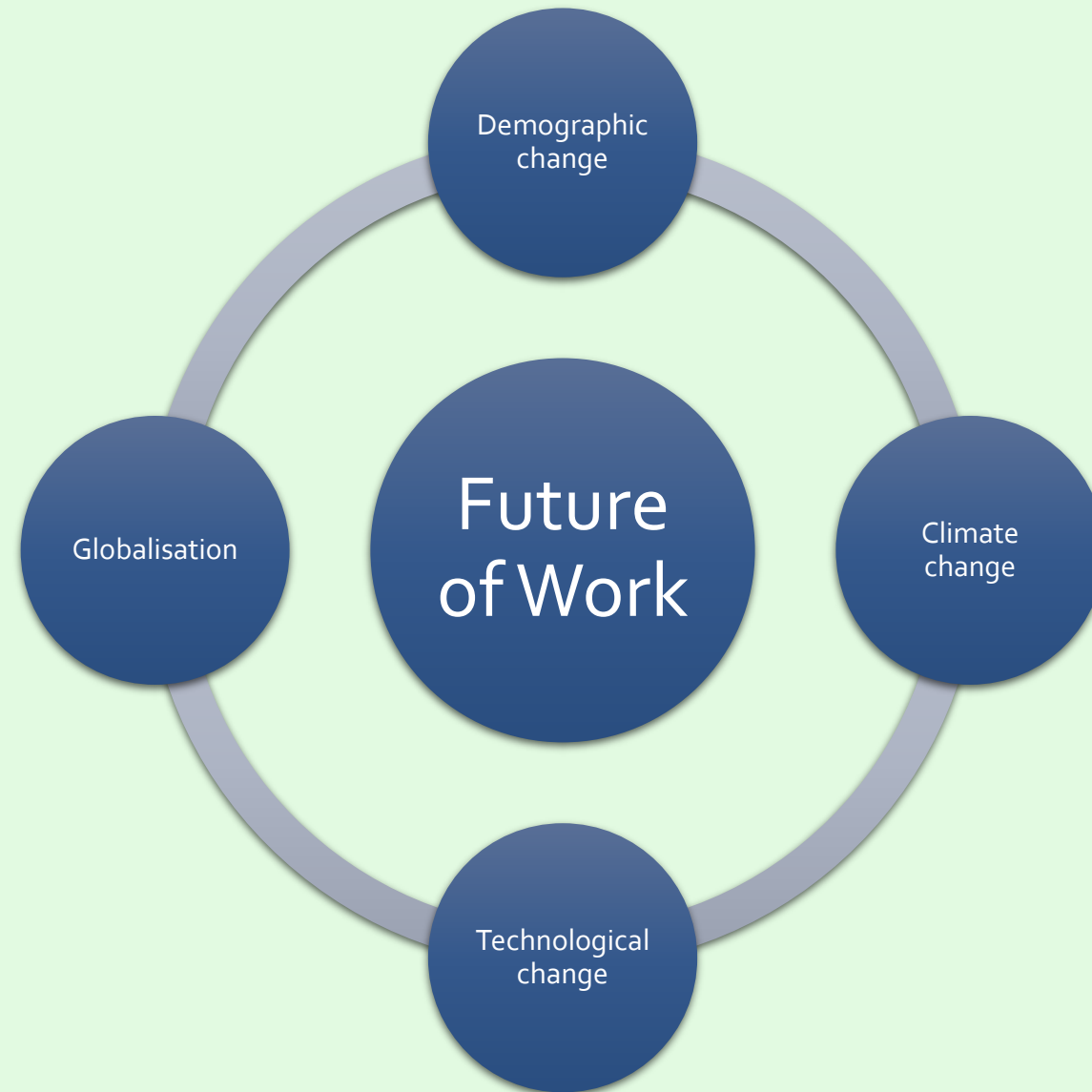
- Island: "Arbete utan stationeringsort" - högt på den politiska agendan
- Finland: "Multilokalitet" – högt på den politiska agendan med bred ansats
- **Norge: Möjligheter för distansarbete är en del av pågående regional policy utveckling, fortsättning av lång tradition**
- Sverige: "Lika möjligheter för boende, jobb och välfärd" – strategisk prioritet i regional utvecklingsstrategi
- Danmark: Utredning om minskad pendling genom ändringar i arbetsmiljölagen för distansarbete, fortsatt utflyttning av kvalificerade statliga jobb och utbildningar

Framtidens arbetsmarknad

Fyra megatrender som påverkar arbetsmarknaden

Den nordiska arbetsmarknaden

Megatrend	Möjligheter	Utmaningar
Demografisk förändring	• Ökat utbud av arbetskraft i städer	• Urbanisering. Minskad arbetskraft på landsbygden • Åldrande befolkning skapar efterfrågan på arbetskraft inom vård/omsorg m.m.
Teknologisk förändring	• Digitalisering ger möjlighet att bibehålla service till glesbefolkade områden	• Jobb automatiseras "jobless future"? • Kräver kompetensutveckling
Grön omställning	• Nya jobb skapas inom "gröna" sektorer	• Jobb försvinner i sektorer beroende av fossil energi • Ifall omställningen missgynnar landsbygden
Globalisering	• Ökad produktivitet och specialisering	• Outsourcing/offshoring
Distansarbete	• Möjlighet för mindre arbetsmarknader att locka till sig befolkning • Möjlighet för mindre arbetsmarknader att	• Utmaning för planering

STATE OF THE NORDIC REGION 2022

TACK!

www.pub.nordregio.org/snr22/

Gustaf Norlén, gustaf.norlen@nordregio.org

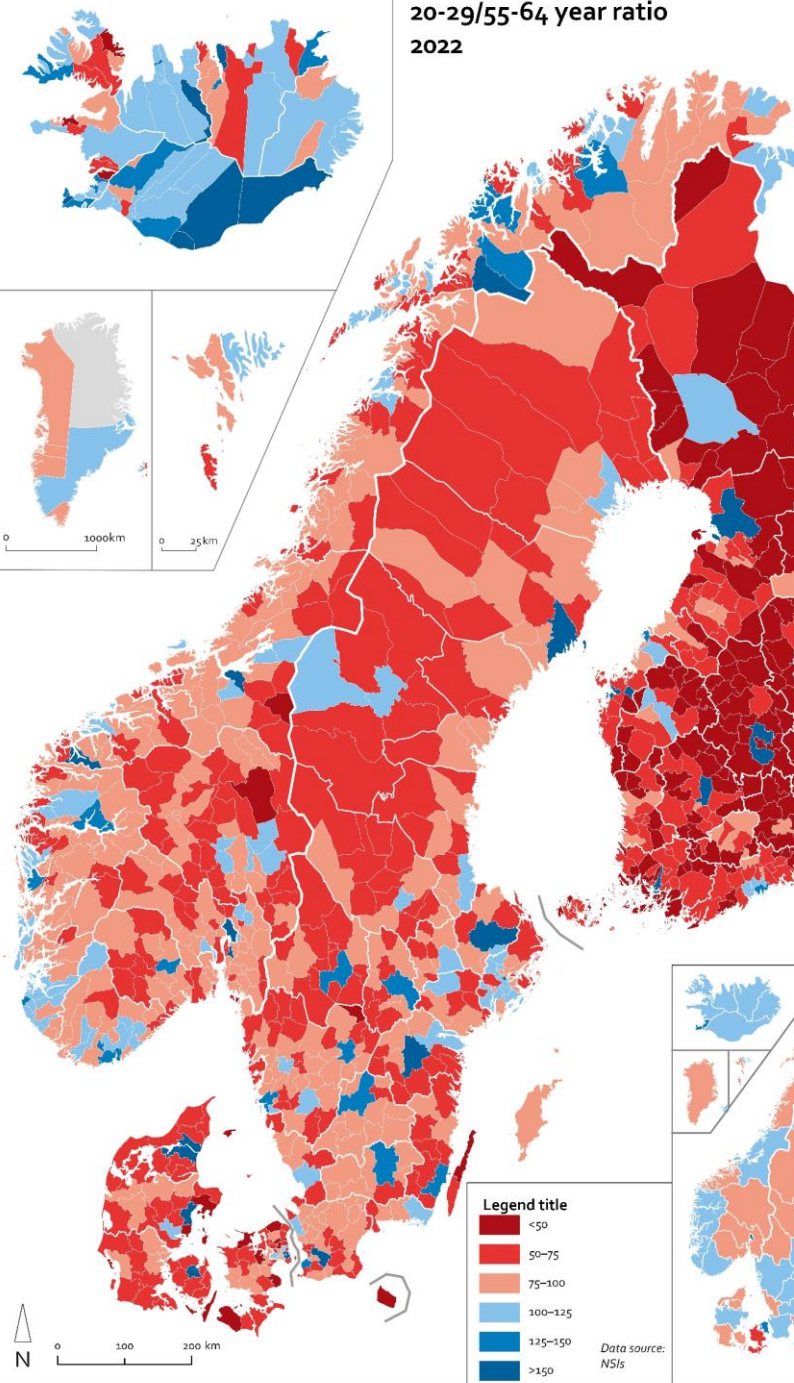
Åsa Ström Hildestrand

asa.hildestrand@nordregio.org

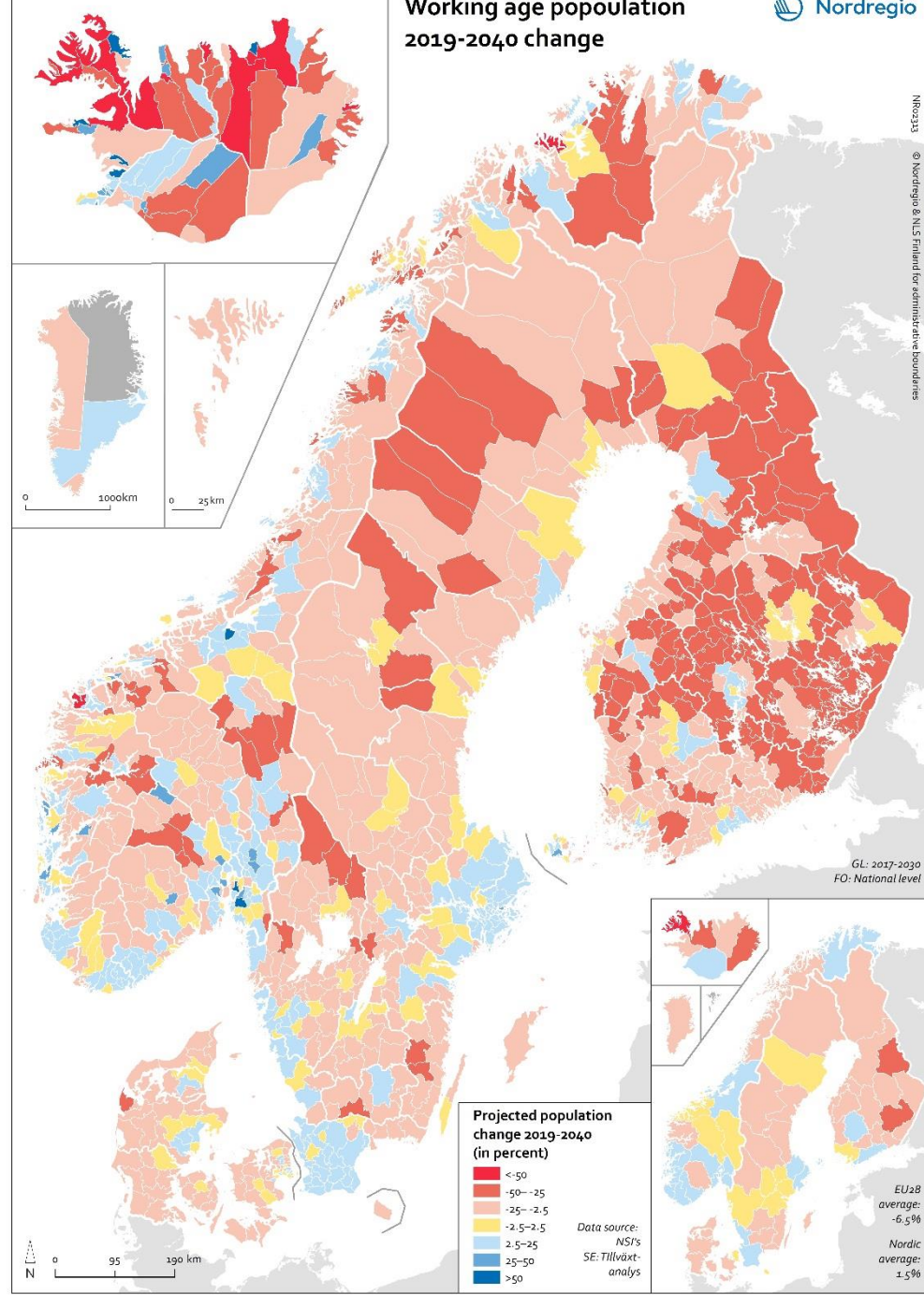
Prenumera på våra tematiska nyhetsbrev:

<http://www.nordregio.org/about/subscriptions/>

20-29/55-64 year ratio
2022

Working age popoulation
2019-2040 change

Share of jobs at "high risk"
of automation

